www.naic.ro.

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iaşi
1.2 Facultatea	Facultatea de Economie şi Administrarea Afacerilor (FEAA)
1.3 Departamentul care furnizează disciplina	Contabilitate, Informatică Economică și Statistică (CIES)
1.4 Departamentul beneficiar	Toate departamentele (CIES, ERI, FMAP, MMAA)
1.5 Domeniul de studii	Economic
1.6 Ciclul de studii	Licenţă (anul I)
1.7 Programul de studii / Calificarea	Toate specializările (CIG, EAI, ECTS, FB, IE, MK, MNG, SPE)

2. Date despre disciplină

21 Date deep o die elemina					
2.1 Denumirea disciplinei	Matematici aplicate în economie				
2.2 Titularul activităților de curs	Lect.dr. SPÎNU Teodor - Marius				
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect.dr. SPÎNU Teodor – Marius / Lect. dr. LĂMĂTIC Mihai / Asist. dr. MARIŞ Răzvan – Florian/ Asist. Dr. GROSU Alexandra Claudia/ Drd. CHIPER Alexandra				
2.4 An de studiu 1 2.5 Semestru	1 2.6 Tip de evaluare Ex 2.7 Regimul discipinei OB				

^{*} OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru si activităti didactice)

3. Timpur total estimat (ore pe semestru și activități didactice)						
3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care:	curs	2	seminar/laborator	2
3.2 Total ore din planul de învăţământ	56	din care:	curs	28	seminar/laborator	28
3.3 Distribuția fondului de timp						ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					28	
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5	
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					16	
Tutoriat					4	
Examinări					4	
Alte activităţi: pregătire finală pentru testele parţiale de verificare					12	
						•

3.4 Total ore studiu individual	69
3.5 Total ore pe semestru	125
3.6 Număr de credite	5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Algebră (clasele IX-XII) și Analiză matematică (clasa a XI-a și a XII-a)
4.2 De competențe	Matrici şi sisteme liniare de ecuații. Limite şi derivate pentru funcții

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sala dotată cu video-proiector + tablă de scris
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala dotată cu video-proiector + tablă de scris

www.naic.ro

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1.3 Aplicarea metodelor, tehnicilor si a instrumentelor specifice activitatilor economice (1 credit); C1.4 Studierea comparativă și evaluarea critică a metodelor, tehnicilor și instrumentelor in activitatea economico- financiara (1,5 credite); C2.4 Evaluarea critică a caracteristicilor instrumentale ale principalelor softuri folosite în activitatile economice și financiare (1,5 credite);
Competențe transversale	CT3 Identificarea oportunităților de formare continuă și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învăţare pentru propria dezvoltare ; (1 credit)

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.00	iectivele disciplinei (din gina competențeloi specifice acumulate)
7.1. Obiectivul general	Obiectivul disciplinei este să deprindă studenţii cu metodele de analiză şi modelare matematică a fenomenelor economice. Studenţii trebuie să inveţe să identifice clasele de fenomene economice cărora li se pot ataşa modele matematice de rezolvare a acestora precum şi modalitatea concretă de investigaţie, modelare matematică şi rezolvare a acestora. Identificarea ipotezelor de lucru, raţionamentul logic şi riguros, analiza pertinentă şi coerentă a concluziilor obţinute, modul concret de punere în aplicare a acestora în contextul unui fenomen economic/financiar/bancar etc. de către studenţi, sunt unele dintre obiectivele esenţiale ale acestui curs.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenţii vor fi capabili să: modeleze matematic o clasă importantă de fenomene economice; aplice metodele matematice de optimizare a problemelor de programare liniară; utilizeze algoritmii de rezolvare de tip SIMPLEX şi al Problemelor de Transport (PT); utilizeze aparatul matematic în contextul altor discipline, dar şi de a înţelege logica introducerii unor concepte şi/sau indicatori specifici în domeniul economic, în general, cât şi în cel financiar bancar în particular; rezolve probleme de optimizare a unor clase de fenomene economice, utilizând calculul diferenţial; identifice, să înţeleagă şi să aplice metode de aproximare (ajustare, interpolare) unor fenomeme şi probleme economico-finaciare particulare;

8. Continut

8.1	Curs	Metode de predare	Observaţii (ore şi referinţe bibliografice)
1.	Spaţii liniare. Definiţii şi concepte generale, proprietăţi, exemple.	expozitivă	2 ore [1] capitol: 2.1 [2] capitol: 2 [3] capitol: 1.1, 1.2
2.	Dependenţă şi independenţă liniară, proprietăţi fundamentale. Baze, coordonate, dimensiune.	expozitivă	2 ore [1] capitol: 2.2, 2.3 [2] capitol: 2 [3] capitol: 1.3
3.	Schimbarea coordonatelor la schimbarea bazei.Lema substituţiei.	expozitivă	2 ore [1] capitol: 2.4 [2] capitol: 2 [3] capitol: 1.4

www.naic.ro.

4.	Lema substituţiei (continuare). Forme liniare. Introducere în optimizarea liniară.	expozitivă	2 ore [1] capitol: 2.6 [2] capitol: 2
5.	Probleme de programare liniară (PPL). Modelul economic şi modelarea matematică a acestuia. Forme ale unei PPL, proprietăţi şi teoreme fundamentale.	expozitivă	2 ore [1] capitol: 3.2.1, 3.2.2 [2] capitol: 3 [3] capitol: 2.3
6.	Prezentarea şi demonstrarea algoritmului SIMPLEX.	expozitivă - interactivă	2 ore [1] capitol: 3.2.3, 3.3 [2] capitol: 3 [3] capitol: 2.4
7.	Metoda celor două faze. Probleme de transport – modelul general (economic și matematic). Probleme de transport echilibrate (PTE).	expozitivă	2 ore [1] capitol:3.2, 3.3, 3.3.1 [2] capitol: 3 [3] capitol: 2.4, 3 [5] capitol: curs 7
8.	Metoda diagonalei şi metoda costurilor minime. Algoritmul de rezolvare al PTE.	expozitivă	2 ore [1] capitol: 4.1, 4.2 [2] capitol: 4 [3] capitol: 3.1, 3.2 [5] capitol: curs 8
9.	Algoritmul de rezolvare al PTE (continuare). Probleme de transport ne-echilibrate (PTN). Metoda perturbării (pentru evitarea fenomenului de ciclaj).	expozitivă	2 ore [1] capitol: 4.3, 4.4, 4.5.1 [2] capitol: 4 [3] capitol: 3.3, 3.4 [5] capitol: curs 8, curs 9
10.	Şiruri în \mathbb{R}^n , elemente de topologie în \mathbb{R}^n (distanță, normă, vecinătăți, etc.). Funcții de n-variabile. Limite, continuitate.	expozitivă	2 ore [1] capitol: 4.5.2, 5.1-5.3 [2] capitol: 4, 5 [3] capitol: 4.1
11.	Derivate parţiale de ordinul I şi II, diferenţiala de ordinul I şi II, hessiana ataşate unei funcţii de n-variabile.	expozitivă	2 ore [1] capitol: 5.4 [2] capitol: 5 [3] capitol: 4.2-4.4
12.	Forme pătratice. Aducerea formelor pătratice la forma canonică, clasificare.	expozitivă - interactivă	2 ore [1] capitol: 3.1 [2] capitol: 3 [3] capitol: 2.1, 2.2
13.	Determinarea punctelor de extrem local (fără legături) pentru funcții de n-variabile.	expozitivă	2 ore [1] capitol: 5.5 [2] capitol: 5 [3] capitol: 4.5
14.	Metoda celor mai mici pătrate (aplicație la studiul extremelor libere)	expozitivă	2 ore [1] capitol: 5.6 [2] capitol: 5 [3] capitol: 4.5, 4.6

Bibliografie:

- [1] Diaconiţa, V., Rusu, Gh., Spînu, T.M., "Matematici aplicate în economie", Ed. Sedcom Libris, Iaşi, 2004;
- [2] Diaconiţa, V., Rusu, Gh., Spînu, T.M., "Matematici aplicate în economie teste grilâ", Ed. Sedcom Libris, Iaşi, 2005;
- [3] Tamas, V., Moscovici, J., s.a., "Matematici generale pentru economisti", Ed. Grapfix, lași, 1995;
- [4] Sydsæter, K., Hammond, P., "Essential Mathematics for Economic Analysis" third edition, Prentice-Hall, Inc., Pearson Education Limited, U.K., 2008;
- [5] Spînu, T.M., "Matematici aplicate în economie", notițe de curs (format electronic), Portal Feaa, Iași, 2019;

Bibliografie suplimentară:

- (1) Diaconiţa, V., Manolachi, A., Rusu, Gh., Spînu, T.M., "Matematici aplicate în economie", Ed. Univ. "Al. I. Cuza", Iaşi, 2003;
- (2) Sydsæter, K., Hammond, P., and others, "Further Mathematics for Economic Analysis" second edition, Prentice-Hall, Inc., Pearson Education Limited, U.K., 2008;

www.naic.ro.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observaţii (ore şi referinţe bibliografice)
1.	Transformări elementare (T.E.). Definiţii, proprietăţi, Forma Gass- Jordan a unei matrici, aplicaţii. Determinarea rangului şi a inversei unei matrici cu T.E.	Aplicaţii şi dialog interactiv	2 ore [1] capitol: 1.1 [2] capitol: 1 [3] capitol: 1.1
2.	Metoda lui Gauss-Jordan de rezolvare a sistemelor de ecuaţii liniare. Forme explicite şi soluţii de bază ale unui sistem liniar de ecuaţii. Clasificări ale soluţiilor.	Aplicaţii şi dialog interactiv	2 ore [1] capitol: 1.2 [2] capitol: 1 [3] capitol: 1.2
3.	Dependenţă şi independenţă liniară a vectorilor. Baze, coordonate.	Aplicaţii şi dialog interactiv	2 ore [1] capitol: 2.2, 2.3 [2] capitol: 2 [3] capitol: 2.1
4.	Schimbarea coordonatelor la schimbarea bazei. Lema substituţiei.	Aplicaţii şi dialog interactiv	2 ore [1] capitol: 2.4 [2] capitol: 2 [3] capitol: 2.1
5.	Modele matematice de tip PPL a unor probleme economice.Rezolvarea PPL cu două variabile aplicând metoda grafică. Cazuri particulare de mulţimi de soluţii.	Aplicaţii şi dialog interactiv	2 ore [1] capitol: 2.6 [2] capitol: 2 [3] capitol: 1.3
6.	Tabelul Simplex. Rezolvarea PPL cu algoritmul Simplex.	Aplicaţii şi dialog interactiv	2 ore [1] capitol: 3.2.1, 3.2.2 [2] capitol: 3 [3] capitol: 3.1
7.	Rezolvarea PPL cu algoritmul Simplex. Metoda celor două faze.	Aplicaţii şi dialog interactiv	2 ore [1] capitol: 3.2.3, 3.3 [2] capitol: 3 [3] capitol: 3.2
8.	Metoda celor două faze (continuare). Scrierea modelului matematic și a tabelului atașat unei probleme de transport. Determinarea unei soluții de bază admisibile iniţiale cu metoda diagonalei și cu metoda costului minim.	Aplicaţii şi dialog interactiv	2 ore [1] capitol: 3.3 [2] capitol: 3 [3] capitol: 3.7 (1) capitol: 5
9.	Rezolvarea problemelor de transport echilibrate. Metoda peturbării.	Aplicaţii şi dialog interactiv	2 ore [1] capitol: 4.1, 4.2 [2] capitol: 4 (1) capitol: 6
10.	Rezolvarea problemelor de transport neechilibrate. Metoda peturbării.	Aplicaţii şi dialog interactiv	2 ore [1] capitol: 4.3, 4.4, 4.5.1 [2] capitol: 4 (1) capitol: 6, 11.3
11.	Limite, continuitate, derivabilitate și diferențiabilitate de ordinul I și II pentru funcții de două și trei variabile.	Aplicaţii şi dialog interactiv	2 ore [1] capitol: 5.4 (1) capitol: 7, 8.2
12.	Aducerea la forma canonică a formelor pătratice. Clasificare. Metodele lui Iacobi și Gauss.	Aplicaţii şi dialog interactiv	2 ore [1] capitol: 2.6 [2] capitol: 2 [3] capitol: 2.3
13.	Determinarea punctelor de extrem local libere (fără legături) pentru funcții de două și trei variabile (n=2 și n=3).	Aplicaţii şi dialog interactiv	2 ore [1] capitol: 5.4 (1) capitol: 7, 8.2
14.	Aplicarea metodei celor mai mici pătrate pentru ajustări polinomiale: regresia liniară și prin polinoame de ordinul 2.	Aplicaţii şi dialog interactiv	2 ore [1] capitol: 5.4 (1) capitol: 7, 8.2

www.male.ro.

Bibliografie:

- [1] Diaconiţa, V., Rusu, Gh., Spînu, T.M., "Matematici aplicate în economie", Ed. Sedcom Libris, Iaşi, 2004;
- [2] Diaconița, V., Rusu, Gh., Spînu, T.M., "Matematici aplicate în economie teste grilă", Ed. Sedcom Libris, Iași, 2005;
- [3] Diaconița, V., "Matematici aplicate în economie probleme şi exerciții", Ed. Paralela 45, Piteşti, 2002;
- [4] Sydsæter, K., Hammond, P., "Essential Mathematics for Economic Analysis" third edition, Prentice-Hall, Inc., Pearson Education Limited, U.K., 2008;
- [5] Spînu, T.M., "Matematici aplicate în economie", notițe de seminar (format electronic), Portal Feaa, lași, 2019;

Bibliografie suplimentară:

- (1) Chirită, S., "Probleme de matematici superioare", Ed. Did. și Pedag., București, 1989;
- (2) Anton, H., "Elementary linear algebra", 5-th edition, WIE, New York, 1987;
- (3) Sydsæter, K., Hammond, P., and others, "Further Mathematics for Economic Analysis" second edition, Prentice-Hall, Inc., Pearson Education Limited, U.K., 2008;

9. Coroborarea conţinutului disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii, asociaţiilor profesionale şi angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul oferă cunoștințele matematice de bază necesare pentru pregătirea studenților în domeniul economic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Aplicaţii teoretice tip grilă şi probleme aplicative scris	Examen scris – în sesiune (Ex)	50%
10.5 Seminar	Aplicaţii teoretice tip grilă şi probleme aplicative scris	Două teste parţiale – în timpul semestrului (EVP)	50%

Standard minim de performantă:

Următoarele trei condiții trebuie să fie îndeplinite simultan:

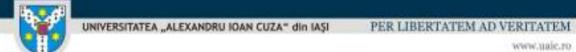
- 1) Nota de la evaluarea pe parcurs (EVP), trebuie să fie obligatoriu minim 4,00 (EVP \geq 4,00) (atenţie, 3,99 înseamnă picat !!! deci <u>nu te</u> poţi prezenta la examenul din sesiune, vei recupera integral materia în anul următor (cursuri, seminarii, EVP şi Ex));
- 2) Nota de la examenul final din sesiune (Ex), trebuie să fie obligatoriu minim 5,00 (Ex \geq 5,00) (atenție, 4,99 înseamnă picat !!! te poți prezenta încă o dată în sesiunea de restanțe)
- OBS: studenţii din anul 3 și cursanţii (3+) vor putea susţine încă o dată examenul şi în sesiunea de restanţe din vară (luna iunie), dar numai examenul (deci trebuie să aibă la EVP peste 4,00);
- 3) Nota finală (NF) la acest obiect este calculată ca media aritmetică a notelor de la evaluarea pe parcurs (EVP) din timpul semestrului și cea de la examenul final (Ex) din sesiune și trebuie să fie minim 5.00 $\left(NF = \frac{EVP + Ex}{2} \ge 5,00\right)$.

Obs:

- a)Nota (cu două zecimale) de la examenul final din sesiune se calculează cu formula: **Ex = 0,25 * N_G + 0,75 * N_S** și conține **obligatoriu și** materia din capitolul II: **Probleme de transport** și capitolul III: **Elemente de analiză matematică** (limite și continuitate pentru funcții de n-variabile, derivabilitate și diferențiabilitate pentru funcții de n-variabile, forme pătratice, puncte de extrem local fără legături, metoda celor mai mici pătrate ajustări polinomiale);
- b)Nota obținută pentru **activitatea din timpul semestrului (EVP)** se calculează ca medie ponderată a notelor (cu două zecimale) obținute la cele două examene/ teste parțiale (**EVP**1 și **EVP**2), conform formulei: **EVP=0,35 * EVP1 + 0,65 * EVP2** Notele la fiecare din cele două teste parțiale se calculează cu formula: **EVP1,2=0,20 * NG+0,80 * NS**
- c) **N**_G = nota la întrebările **teoretice** de tip grilă (<u>întrebări cu niciuna, una sau mai multe variante de răspuns corecte</u>); **N**_S = nota la aplicațiile practice/probleme/exerciții (rezolvate clasic în scris, sau puse sub formă de teste grilă).
- **EVP**₁ este programată în săptămâna a 7-a (eventual a 8-a) și va conține materia din capitolul I: **Elemente de algebră liniară** (transformări elementare, spații liniare, baze și coordonate, lema substituției);
- **EVP**₂ este programată în săptămâna a 10-a (eventual a 11-a) și va conține materia din capitolul II: **Elemente de programare liniară** (algoritmul Simplex, metoda celor două faze, modelele matematice pentru probleme economice particulare, probleme de transport);

Atenție: Cele două examene parțiale și examenul din sesiune vor putea fi susținute și on-line pe platforma MOODLE a FEAA, în cazul în care din motive sanitare acest lucru va fi OBLIGATORIU. Subiectele vor trebui rezolvate în scris, la final le veți fotografia și le transformați într-un fișier PDF, iar apoi fișierele le veți încărca pe Moodle (va vom oferi detalii, asistență și sfaturi pe parcursul semestrului, dacă această situație va apărea).

www.maie.ro.

Data completării Titular de curs Titular de seminar

19.09.2022 lect. univ. dr. Spînu Teodor Marius lect. univ. dr. Spînu Teodor Marius

Data avizării în departament, Director de departament, Prof. univ. dr. **DUMITRIU Florin** 23.09. 2022

